

16.3. Kelkaj novaj kategorioj

Unu el la problemoj de la Langmaker-posteuloj estas malkongrua klasado de konstruitaj lingvoj kaj koncerna terminologio. La ununura ĝenerale valida termino estas „conlangs”, sed ĉiam denove reklasigataj funlangs, jokelangs, namelangs, naturlangs, fictional conlangs, virtual worldlangs, scifilangs, elflangs, sketchlangs, gnomelangs kaj multaj aliaj terminoj por hobiaj lingvoj estas lanĉataj tute anarkie. Kelkaj originalaj kategorioj estas tamen menciindaj, ĉar ili reprezentas interesan sociolingvistikan fenomenon.

Personaj lingvoj servas al la propra uzo de siaj aŭtoroj. Multaj homoj inventas plurajn personajn lingvojn kaj poste ne plu multe uzas ilin (kiel ekzemple Jashan A'al, karakterizata kiel „late 20s Caucasian female lesbian conlanger & original fiction/fantasy writer”, kiu lanĉis ĉ. dudekon da lingvoprojektoj, vd. sub <http://wiki.frath.net/User%3AJashan>), sed iuj prilaboras unu lingvon tre detale dum multaj jaroj, uzante ĝin en privata sfero, ekzemple por verki taglibron. Kelkaj aŭtoroj iĝas fluaj parolantoj de sia lingvo. Tiaj lingvoj nomiĝas ankaŭ „hermetic languages”, do „kaŝlingvoj” aŭ „sekretaj lingvoj” kun ia kromsenso de mistikismo. Javant Biarujia priskribis sian Taneraic, (la paĝo http://taneraic.rantz.me/?page_id=2 ne plu atingebla en 2019) „privata negoco inter la mondo ĉirkaŭ mi kaj la mondo en mi; publikaj vortoj simple ne povis garantii al mi la privatan esprimon, kiun mi celis”.

Fikciaj lingvoj estas konscie konstruitaj por fikcia ĉirkaŭaĵo – urbo, lando, mondo, planedo k.s. La plej famaj inter fikciaj lingvoj estas i.a. la klasikuloj *Quenya*, *Sindarin*, elfaj kaj aliaj lingvoj de John R.R. Tolkien, famiĝintaj pro la filmigo de *La Mastro de l'ringoj*, la *Parseltongue* el la romanoj de Joanne K. Rowling pri Harry Potter kaj ties filmigo, la *Klingona*, kreita de Marc Okrand por la filmserio *Star Trek*, kaj pluraj lingvoj, precipe *Dothraki* kaj *Valyrian*, de David Peterson por la filmserio *Game of Thrones* surbaze de la romanoj de George R.R. Martin. Interesa detalo estas, ke la lastaj tri ekestis, same kiel multaj aliaj uzataj en la sciencfikcia kaj fantazia literaturo, nur en la formo de kelkaj vortoj aŭ frazoj (estis do troige nomi ilin „lingvoj”) por karakterizi fikciajn personojn, sed la kreskanta populareco kaj komunumo de favoruloj igis la aŭtorojn ellabori gramatikon kaj vortprovizon, tiel ke la koncernaj hobiaj komunumoj vere parolas klingone, dothrake k.s., ĉefe dum popularaj LARP (Live Action Role Playing) sesioj, kiuj allogas milojn da partoprenantoj. Sekve fondiĝis oficiala organizaĵo *Klingon Language Institute* kaj (ĝis nun) neoficiala paĝo <https://www.dothraki.org/> por studi la lingvojn Dothraki kaj Valyrian.

Alia ekzemplo estas *Amman*, fikcia lando, kiun ĝia aŭtoro David Bell, nomata „Grey Wizard” (http://graywizard.conlang.org/amman_iar.htm) kreadas dum kvindekda jaroj – unue kreigis malplena pejzaĝo kun ebenaĵo, dezerto, montaro, arbaro kaj marbordo, kie eksetlis kvin grupoj da homoj kun siaj speciafaj karakterizaĵoj ekde bredistoj ĝis maristoj, kaj el ilia komuna pralingvo ekestis unuopaj lingvoj. La aŭtoro tre detale prilaboradas kaj evoluigas du el ili, nomatajn *Amman Iar* kaj *Forendar* – la paĝo <http://www.graywizard.net> estas ĝisdatigata. Ne malpli fama kaj same longe evoluigita estas *Teonaht* de Sally Caves, lingvo de enigma popolo Teonim, vivanta en fikcia lando, kiu portempe elmergiĝas el la maro (vd <https://en.wikipedia.org/wiki/Teonaht>, en 2019 ne plu funkciis la ligilo <http://www.frontiernet.net/~scaves/teonaht.html>).